ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 14.11.1990 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

469

OZNÁMENIE
Federálneho ministerstva zahraničných vecí

Federálne ministerstvo zahraničných vecí oznamuje, že 29. júna 1933 boli na 17. zasadaní generálnej konferencie Medzinárodnej organizácie práce prijaté Dohovor o povinnom invalidnom poistení zamestnancov v priemyselných a obchodných podnikoch a v slobodných povolaniach, ako aj domáckych robotníkov a osôb zamestnaných v domácnosti (č. 37), Dohovor o povinnom invalidnom poistení zamestnancov v poľnohospodárskych podnikoch (č. 38), Dohovor o povinnom poistení pre prípad smrti zamestnancov v priemyselných a obchodných podnikoch a v slobodných povolaniach, ako aj domáckych robotníkov a osôb zamestnaných v domácnosti (č. 39) a Dohovor o povinnom poistení pre prípad smrti zamestnancov v poľnohospodárskych podnikoch (č. 40). Ratifikácie dohovorov Československou republikou zapísal 1. júla 1949 generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce. Podľa svojich príslušných ustanovení dohovory nadobudli pre Československú republiku platnosť 1. júlom 1950.

České preklady dohovorov sa vyhlasujú súčasne.*)

Dohovor č. 37

Dohovor o povinnom invalidnom poistení zamestnancov v priemyselných a obchodných podnikoch a v slobodných povolaniach, ako aj domáckych robotníkov a osôb zamestnaných v domácnosti

Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce, ktorú správna rada Medzinárodného úradu práce zvolala do Ženevy a ktorá sa tam zišla 8. júna 1933 na svojom sedemnástom zasadaní,

rozhodnúc sa prijať niektoré návrhy týkajúce sa povinného invalidného poistenia, ktoré sú druhým bodom rokovacieho poriadku zasadania, a

ustanoviac, že tieto návrhy budú mať formu medzinárodného dohovoru,

prijíma 29. júna 1933 tento Dohovor, ktorý sa bude označovať ako Dohovor o invalidnom poistení (priemysel atď.), 1933, aby ho členské štáty Medzinárodnej organizácie práce ratifikovali podľa ustanovení ústavy Medzinárodnej organizácie práce:

Článok 1

Každý členský štát Medzinárodnej organizácie práce, ktorý ratifikuje tento Dohovor, sa zaväzuje, že zavedie alebo bude udržiavať povinné invalidné poistenie za podmienok rovnajúcich sa aspoň tým, ktoré sú uvedené v tomto Dohovore.

Článok 2

1. Povinné invalidné poistenie sa bude vzťahovať na pracovníkov pracujúcich ručne a nepracujúcich ručne včítane učňov, ktorí sú zamestnaní v priemyselných alebo obchodných podnikoch alebo v slobodných povolaniach, a na domáckych pracovníkov a na osoby zamestnané v domácnosti.
2. Každý členský štát však môže ustanoviť vo svojom vnútroštátnom zákonodarstve výnimky, ktoré bude považovať za nevyhnutné, pokiaľ ide:
   a) o pracovníkov, ktorých odmena presahuje určenú sumu a kde vnútroštátne zákonodarstvo neustanovuje túto všeobecnú výnimku, pokiaľ ide o pracovníkov vykonávajúcich zamestnania považované zvyčajne za slobodné povolania;
   b) o pracovníkov, ktorí nepoberajú odmenu v hotovosti;
   c) o mladých pracovníkov mladších ako určeného veku a o pracovníkov, ktorí sú pristarí na poistenie, keď po prvý raz vstupujú do zamestnania;
   d) o domáckych pracovníkov, ktorých pracovné pomery sa nepodobajú zvyčajným pracovným pomerom pracovníkov za mzdu;
   e) o členov rodiny zamestnávateľa;
   f) o pracovníkov v takých zamestnaniach, ktoré, keďže nevyhnutne trvajú krátky čas, neumožňujú splniť podmienky pre priznanie dávok, ako aj o osoby zamestnané iba príležitostne alebo pomocne;
   g) o invalidných pracovníkov a o pracovníkov poberajúcich invalidný alebo starobný dôchodok;
   h) o verejných úradníkov na odpočinku zamestnaných za odmenu a o osoby požívajúce súkromný dôchodok, ak sa odpočivné alebo súkromný dôchodok aspoň rovná invalidnému dôchodku ustanovenému vnútroštátnym zákonodarstvom;
   i) o pracovníkov, ktorí počas svojich štúdií dávajú hodiny alebo pracujú za odmenu, pripravujúc sa na zamestnanie zodpovedajúce takým štúdiám;
   j) služobníctvo zamestnané v domácnosti poľnohospodárskych zamestnávateľov.

3. Okrem toho z poistnej povinnosti sa môžu vyňať osoby, ktoré na základe zákona, predpisu alebo osobitného štatútu majú alebo budú mať nárok na dávky v prípade invalidity, ktoré sa vcelku rovnajú aspoň dávkam ustanoveným v tomto Dohovore.
4. Tento Dohovor sa nevzťahuje na námorníkov a námorných rybárov.

Článok 3

Vnútroštátne zákonodarstvo za podmienok, ktoré určí, umožní bývalým povinným poistencom, ktorí nepoberajú dôchodok, buď dobrovoľné pokračovanie v poistení, alebo zachovanie práv pravidelným platením udržiavacieho príspevku, pokiaľ tieto práva nie sú zachované automaticky alebo ak v prípade vydatej ženy nie je manželovi nepodrobenému povinnému poisteniu umožnené dobrovoľne sa poistiť a tak založiť manželke právo na starobný alebo vdovský dôchodok.

Článok 4

1. Poistenec, ktorý sa stane všeobecne práceneschopným a tak nespôsobilým zaobstarávať si odmenu hodnú zmienky, bude mať právo na invalidný dôchodok.
2. Vnútroštátne zákonodarstvá však, ktoré zabezpečujú poistencom liečenie a liečebnú starostlivosť počas invalidity a, ak sa invalidita skončí smrťou, poskytujú dôchodok v plnej výške vdovám bez ohľadu na vek alebo invaliditu a sirotám, budú môcť priznanie invalidného dôchodku podmieniť tým, že poistenec nie je schopný vykonávať prácu za plat.
3. V osobitných sústavách poistenia v prospech pracovníkov nepracujúcich ručne poistenec, ktorý nie je schopný zaobstarávať si odmenu hodnú zmienky prácou v zamestnaní, ktoré zvyčajne vykonával, alebo v podobnom povolaní, bude mať právo na invalidný dôchodok.

Článok 5

1. Bez ujmy na ustanoveniach článku 6 právo na dôchodok môže byť podmienené dovŕšením čakacej doby, prípadne spolu so zaplatením minimálneho počtu príspevkov od vstupu do poistenia a v ustanovenom období bezprostredne predchádzajúcom poistnej udalosti.
2. Čakacia doba nebude dlhšia ako 60 príspevkových mesiacov alebo 250 príspevkových týždňov, alebo 1500 príspevkových dní.
3. Ak dovŕšenie čakacej doby je spojené so zaplatením ustanoveného počtu príspevkov v ustanovenom období bezprostredne predchádzajúcom poistnej udalosti, časy, za ktoré sa zaplatili príspevky pre prípad dočasnej práceneschopnosti a pre prípad nezamestnanosti, sa započítajú ako príspevkové doby v rozsahu a za podmienok ustanovených vnútroštátnym zákonodarstvom.

Článok 6

1. Poistenec, ktorý prestane byť povinne poistený a nemá právo na dávku predstavujúcu vzájomné plnenie za príspevky pripísané mu k dobru, zachová si práva vyplývajúce z týchto príspevkov.
2. Vnútroštátne zákonodarstvo však môže skončiť uplatniteľnosť práv vyplývajúcich z príspevkov po uplynutí lehoty, ktorá sa bude počítať od zániku poistnej povinnosti a ktorá bude buď premenná, alebo pevná.
   a) Premenná lehota nebude kratšia ako tretina úhrnu príspevkových období dovŕšených od vstupu do poistenia bez období, za ktorých nedošlo k príspevkom.
   b) Pevná lehota nebude v žiadnom prípade kratšia ako osemnásť mesiacov. Práva na príspevky sa môžu zrušiť po uplynutí tejto lehoty, ak sa počas nej poistencovi na základe povinného alebo dobrovoľného poistenia nepripísal k dobru minimálny počet príspevkov ustanovený vnútroštátnym zákonodarstvom.

Článok 7

1. Výška dôchodku sa určí buď v závislosti od času stráveného v poistení, alebo nezávisle od neho pevnou sumou alebo percentom príjmu, na ktorý sa prihliada na účely poistenia, alebo premennou sumou podľa sumy vcelku zaplatených príspevkov.

2. Ak nie je zaručená minimálna výška, musí dôchodok, ktorý je premenný podľa času stráveného v poistení a ktorého priznanie je podmienené dovŕšením čakacej doby, zahŕňať pevnú sumu alebo pevný diel nezávislý od času stráveného v poistení.
3. Ak sú príspevky odstupňované podľa príjmu, prihliadne sa na príjem, na ktorý sa prihliadalo z týchto dôvodov aj pri výpočte poskytovaného dôchodku, či už je dôchodok premenný podľa času stráveného v poistení, či nie.

Článok 8

Aby sa invalidite zabránilo alebo aby sa invalidita oddialila, znížila alebo skončila, poisťovacie ústavy budú za podmienok, ktoré ustanoví vnútroštátne zákonodarstvo, oprávnené poskytovať vecné dávky osobám, ktoré pre invaliditu poberajú dôchodok alebo by ho mohli požadovať.

Článok 9

1. Právo na dávky môže zaniknúť alebo sa úplne alebo čiastočne pozastaviť, ak zúčastnená osoba:
   a) vyvolala svoju invaliditu trestným činom alebo úmyselným porušením zákona;
   b) dopustila sa podvodu voči poisťovaciemu ústavu.
2. Dôchodok sa môže úplne alebo čiastočne pozastaviť, ak zúčastnená osoba:
   a) je celkom vydržiavaná na verejné náklady alebo ústavom sociálneho poistenia;
   b) odmieta bez platného dôvodu zachovávať lekárske príkazy a pokyny týkajúce sa správania invalidov alebo sa úmyselne a bez oprávnenia vymyká kontrole poisťovacieho ústavu;
   c) poberá iné periodické dávky v hotovosti poskytované na základe zákonov o povinnom sociálnom poistení, o dôchodkoch alebo o odškodňovaní pracovných úrazov alebo chorôb z povolania;
   d) je v zamestnaní podrobenom povinnému poisteniu alebo v prípade osobitného poistenia pre pracovníkov, ktorí nepracujú ručne, má príjem presahujúci ustanovenú výšku.

Článok 10

1. Poistenci a ich zamestnávatelia budú prispievať k vytváraniu zdrojov poistenia.
2. Vnútroštátne zákonodarstvo môže z príspevkovej povinnosti vyňať:
   a) učňov a mladých pracovníkov, ktorí nedovŕšili ustanovený vek;
   b) pracovníkov, ktorí nepoberajú odmenu v hotovosti alebo ktorí poberajú veľmi nízku mzdu.
3. Príspevky zamestnávateľov sa nemusia vyžadovať v právnych úpravách národného poistenia, ktoré sa neobmedzujú na zamestnancov.
4. Verejné úrady budú prispievať k vytváraniu zdrojov alebo na dávky poistenia vzťahujúce sa na zamestnancov vôbec alebo na ručne pracujúcich pracovníkov.
5. Vnútroštátne zákonodarstvá, ktoré v čase prijatia tohto Dohovoru neustanovujú príspevky poistencov, môžu aj naďalej vynímať poistencov z príspevkovej povinnosti.

Článok 11

1. Poistenie budú spravovať buď ústavy, ktoré budú zriadené verejnými úradmi a nebudú sledovať žiadny zárobkový cieľ, alebo štátne poisťovacie fondy.
2. Vnútroštátne zákonodarstvo však môže tiež zveriť správu poistenia ústavom zriadeným z podnetu zúčastnených osôb alebo ich združení a riadne schváleným verejnými úradmi.
3. Majetok poisťovacích ústavov a štátnych poisťovacích fondov sa bude spravovať oddelene od verejného majetku.
4. Zástupcovia poistencov sa zúčastnia na riadení poisťovacích ústavov za podmienok ustanovených vnútroštátnym zákonodarstvom, ktoré bude môcť tiež rozhodnúť o účasti zástupcov zamestnávateľov a verejných úradov.

5. Samosprávne poisťovacie ústavy budú podliehať finančnej a správnej kontrole verejných úradov.

Článok 12

1. Pri spore týkajúcom sa dávok sa poistencovi alebo jeho právnym zástupcom prizná právo na opravný prostriedok.
2. Tieto spory budú spadať do príslušnosti osobitných súdov, ktoré obsadia sudcovia, ktorí – či už sú sudcami z povolania alebo nie – budú dokonale poznať účel poistenia a potreby poistencov alebo ktorí budú zasadať za súčinnosti prísediacich vybraných z poistencov a zo zamestnávateľov.
3. Pri spore týkajúcom sa poistnej povinnosti alebo výšky príspevku prizná sa právo na opravný prostriedok zamestnancovi a v sústavách ustanovujúcich zamestnávateľské príspevky aj jeho zamestnávateľovi.

Článok 13

1. Cudzozemskí zamestnanci budú podrobení poisteniu a plateniu príspevkov za rovnakých podmienok ako vlastní príslušníci.
2. Cudzozemskí poistenci a osoby závislé od nich výživou budú mať za rovnakých podmienok ako vlastní príslušníci nárok na dávky vyplývajúce z príspevkov, ktoré sa im pripísali k dobru.
3. Cudzozemskí poistenci a osoby závislé od nich výživou, pokiaľ sú príslušníkmi ktoréhokoľvek členského štátu, ktorý je viazaný týmto Dohovorom a ktorého zákonodarstvo preto podľa článku 10 ustanovuje finančnú účasť štátu na vytváraní zdrojov alebo na dávkach poistenia, budú mať okrem toho nárok na prídavky alebo zvýšenia alebo na čiastočné dôchodky, ktoré sa majú platiť z verejných fondov.
4. Vnútroštátne zákonodarstvo však môže obmedziť na vlastných príslušníkov právo na prídavky alebo zvýšenia alebo čiastočné dôchodky, ktoré sa platia z verejných fondov a priznávajú výhradne poistencom, ktorí prekročili určitý vek v deň, keď zákonodarstvo o povinnom poistení nadobudlo účinnosť.
5. Obmedzenia, pokiaľ sú ustanovené v prípade bydliska v cudzine, budú sa na dôchodcov a osoby závislé od nich výživou, pokiaľ sú príslušníkmi ktoréhokoľvek členského štátu viazaného týmto Dohovorom a bývajú na území ktoréhokoľvek členského štátu viazaného spomenutým Dohovorom, vzťahovať iba v miere, v ktorej sa uplatňujú voči vlastným príslušníkom štátu, v ktorom sa dôchodok získal. Bude však možné nevyplácať prídavky alebo zvýšenia alebo čiastočné dôchodky, ktoré sa vyplácajú z verejných fondov.

Článok 14

1. Poistenie zamestnancov sa bude riadiť zákonom platným podľa miesta ich pracoviska.
2. Dohodou medzi zúčastnenými členskými štátmi bude možné v záujme neprerušeného trvania poistenia urobiť výnimky z tohto pravidla.

Článok 15

Každý členský štát môže podrobiť osobitnému poriadku pohraničných pracovníkov, ktorí majú pracovisko na jeho území a miesto trvalého bydliska v cudzine.

Článok 16

V krajinách, ktoré v čase, keď tento Dohovor prvotne nadobudne účinnosť, nemajú zákonodarstvo o povinnom invalidnom poistení, sa akákoľvek sústava nie príspevkových dôchodkov existujúca v tom čase bude považovať za vyhovujúcu tomuto Dohovoru, ak zabezpečuje individuálne právo na dôchodok za podmienok ustanovených v ďalej uvedených článkoch 17 až 23.

Článok 17

Osoba, ktorá sa stane všeobecne nespôsobilou na prácu, a tak neschopnou získať svojou prácou odmenu hodnú zmienky, má nárok na dôchodok.

Článok 18

Právo na dôchodok môže byť podmienené žiadateľovým trvalým bydliskom na území členského štátu v období bezprostredne predchádzajúcom žiadosti o dôchodok. Toto obdobie, ktoré určí vnútroštátne zákonodarstvo, nesmie presahovať päť rokov.

Článok 19

1. Žiadateľ má právo na dôchodok, ak jeho ročné príjmy nepresahujú medzu, ktorú určí vnútroštátne zákonodarstvo s náležitým zreteľom na minimálne životné náklady.
2. Pre ocenenie príjmov sa budú považovať za vyňaté tie príjmy, ktoré nepresahujú sumu ustanovenú vnútroštátnym zákonodarstvom.

Článok 20

Výška dôchodku bude ustanovená sumou, ktorá spolu s inými príjmami prevyšujúcimi sumu vyňatú pre uvedené ocenenie dostačuje aspoň na krytie základných potrieb dôchodcu.

Článok 21

1. Pri spore týkajúcom sa priznania dôchodku alebo určenia jeho výšky sa každému žiadateľovi prizná právo na opravný prostriedok.
2. Opravný prostriedok bude spadať do pôsobnosti iného orgánu ako toho, ktorý rozhodol v prvom stupni.

Článok 22

1. Cudzinci, ktorí sú príslušníkmi ktoréhokoľvek členského štátu viazaného týmto Dohovorom, majú právo na dôchodok za rovnakých podmienok ako vlastní príslušníci.
2. Vnútroštátne zákonodarstvo však môže podmieniť priznanie dôchodku cudzincovi dovŕšením času trvalého pobytu na území členského štátu presahujúceho najviac o päť rokov čas pobytu predpísaný pre vlastných príslušníkov.

Článok 23

1. Právo na dôchodok môže prepadnúť alebo sa úplne alebo čiastočne pozastaviť, ak zúčastnená osoba:
   a) vyvolala svoju invaliditu trestným činom alebo úmyselným porušením zákona;
   b) získala alebo pokúsila sa získať dôchodok podvodom;
   c) bola odsúdená do väzenia pre trestný čin;
   d) vytrvale odmieta zarábať si na živobytie prácou zlučiteľnou s jej silami a schopnosťami.
2. Dôchodok sa môže úplne alebo čiastočne zastaviť na čas, po ktorý je zúčastnená osoba úplne vydržiavaná z verejných prostriedkov.

Článok 24

Tento Dohovor sa bez ujmy na ustanovení článku 13 ods. 5 nevzťahuje na zachovanie práva na dôchodok v prípade bydliska v cudzine.

Článok 25

Formálne ratifikácie tohto Dohovoru budú za podmienok ustanovených v ústave Medzinárodnej organizácie práce oznámené generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce a ním zapísané.

Článok 26

1. Tento Dohovor zaväzuje iba členské štáty Medzinárodnej organizácie práce, ktorých ratifikáciu zapísal generálny riaditeľ.
2. Nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov po tom, čo generálny riaditeľ zapíše ratifikácie dvoch členských štátov.
3. Pre každý ďalší členský štát tento Dohovor nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov odo dňa, keď sa zapísala jeho ratifikácia.

Článok 27

Len čo budú v Medzinárodnom úrade práce zapísané ratifikácie dvoch členských štátov Medzinárodnej organizácie práce, oznámi to generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce všetkým členským štátom Medzinárodnej organizácie práce. Rovnako im oznámi zápis všetkých ratifikácií, ktoré mu členovia organizácie oznámia.

Článok 28

1. Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor, môže ho vypovedať po uplynutí desiatich rokov odo dňa, keď tento Dohovor po prvý raz nadobudol účinnosť, písomným oznámením generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce, ktorý ho zapíše. Výpoveď nadobudne účinnosť jeden rok po dni, keď bola zapísaná.
2. Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor a ktorý nepoužije právo ho vypovedať podľa tohto článku v priebehu roka nasledujúceho po uplynutí obdobia desiatich rokov, ako sa uvádza v predchádzajúcom odseku, bude viazaný Dohovorom na ďalšie desaťročné obdobie a potom ho bude môcť vypovedať vždy po uplynutí desaťročného obdobia za podmienok uvedených v tomto článku.

Článok 29

Vždy, keď to bude považovať za nevyhnutné, správna rada Medzinárodného úradu práce predloží generálnej konferencii správu o vykonávaní tohto Dohovoru a preskúma, či treba dať na program rokovania generálnej konferencie otázku jeho úplnej alebo čiastočnej revízie.

Článok 30

1. Ak generálna konferencia prijme nový dohovor revidujúci úplne alebo čiastočne tento Dohovor a ak nový dohovor neustanoví inak:
   a) ratifikácia nového revidujúceho dohovoru členským štátom spôsobí ipso iure okamžitú výpoveď tohto Dohovoru bez ohľadu na ustanovenia článku 28, a to s výhradou, že nový revidujúci dohovor nadobudne účinnosť;
   b) od doby, keď nový revidujúci Dohovor nadobudne účinnosť, tento Dohovor prestane byť členským štátom otvorený na ratifikáciu.
2. Tento Dohovor však zostane v platnosti čo do formy a obsahu pre tie členské štáty, ktoré ho ratifikovali a ktoré neratifikovali revidujúci dohovor.

Článok 31

Anglické a francúzske znenia tohto Dohovoru majú rovnakú platnosť.

Dohovor č. 38

Dohovor o povinnom invalidnom poistení zamestnancov v poľnohospodárskych podnikoch

Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce, ktorú správna rada Medzinárodného úradu práce zvolala do Ženevy a ktorá sa tam zišla 8. júna 1933 na svojom sedemnástom zasadaní,

rozhodnúc sa prijať niektoré návrhy týkajúce sa povinného invalidného poistenia, ktoré sú druhým bodom rokovacieho poriadku zasadania,

a ustanoviac, že tieto návrhy budú mať formu medzinárodného dohovoru,

prijíma 29. júna 1933 tento Dohovor, ktorý sa bude označovať ako Dohovor o invalidnom poistení (poľnohospodárstvo) 1933, aby ho členské štáty Medzinárodnej organizácie práce ratifikovali podľa ustanovení ústavy Medzinárodnej organizácie práce:

Článok 1

Každý členský štát Medzinárodnej organizácie práce, ktorý ratifikuje tento Dohovor, sa zaväzuje, že zavedie alebo bude udržiavať povinné invalidné poistenie za podmienok rovnajúcich sa aspoň tým, ktoré sú uvedené v tomto Dohovore.

Článok 2

1. Povinné invalidné poistenie sa bude vzťahovať na pracovníkov pracujúcich ručne a nepracujúcich ručne včítane učňov, ktorí sú zamestnaní v poľnohospodárskych podnikoch, a na služobníctvo zamestnané v domácnosti poľnohospodárskych zamestnávateľov.
2. Každý členský štát však môže ustanoviť vo svojom vnútroštátnom zákonodarstve výnimky, ktoré bude považovať za nevyhnutné, pokiaľ ide:
   a) o pracovníkov, ktorých odmena presahuje určenú sumu a kde vnútroštátne zákonodarstvo neustanovuje túto všeobecnú výnimku, pokiaľ ide o pracovníkov vykonávajúcich zamestnania považované zvyčajne za slobodné povolania;
   b) o pracovníkov, ktorí nepoberajú odmenu v hotovosti;
   c) o mladých pracovníkov mladších ako určeného veku a o pracovníkov, ktorí sú pristarí na poistenie, keď po prvý raz vstupujú do zamestnania;
   d) o domáckych pracovníkov, ktorých pracovné pomery sa nepodobajú zvyčajným pracovným pomerom pracovníkov za mzdu;
   e) o členov rodiny zamestnávateľa;
   f) o pracovníkov v takých zamestnaniach, ktoré, keďže nevyhnutne trvajú krátky čas, neumožňujú splniť podmienky pre priznanie dávok, ako aj o osoby zamestnané iba príležitostne alebo pomocne;
   g) o invalidných pracovníkov a o pracovníkov poberajúcich invalidný alebo starobný dôchodok;
   h) o verejných úradníkov na odpočinku zamestnaných za odmenu a o osoby požívajúce súkromný dôchodok, ak sa odpočivné alebo súkromný dôchodok aspoň rovná invalidnému dôchodku ustanovenému vnútroštátnym zákonodarstvom;
   i) o pracovníkov, ktorí počas svojich štúdií dávajú hodiny alebo pracujú za odmenu, pripravujúc sa na zamestnanie zodpovedajúce takým štúdiám.
3. Okrem toho z poistnej povinnosti sa môžu vyňať osoby, ktoré na základe zákona, predpisu alebo osobitného štatútu majú alebo budú mať nárok na dávky v prípade invalidity, ktoré sa vcelku rovnajú aspoň dávkam ustanoveným v tomto Dohovore.
4. Tento Dohovor sa nevzťahuje na námorníkov a námorných rybárov.

Článok 3

Vnútroštátne zákonodarstvo za podmienok, ktoré určí, umožní bývalým povinným poistencom, ktorí nepoberajú dôchodok, buď dobrovoľné pokračovanie v poistení, alebo zachovanie práv pravidelným platením udržiavacieho príspevku, pokiaľ tieto práva nie sú zachované automaticky alebo ak v prípade vydatej ženy nie je manželovi nepodrobenému povinnému poisteniu umožnené dobrovoľne sa poistiť a tak založiť manželke právo na starobný alebo vdovský dôchodok.

Článok 4

1. Poistenec, ktorý sa stane všeobecne práceneschopným a tak nespôsobilým zaobstarávať si odmenu hodnú zmienky, bude mať právo na invalidný dôchodok.
2. Vnútroštátne zákonodárstvá však, ktoré zabezpečujú poistencom liečenie a liečebnú starostlivosť počas invalidity a, ak sa invalidita skončí smrťou, poskytujú dôchodok v plnej výške vdovám bez ohľadu na vek alebo invaliditu a sirotám, budú môcť priznanie invalidného dôchodku podmieniť tým, že poistenec nie je schopný vykonávať prácu za plat.
3. V osobitných sústavách poistenia v prospech pracovníkov nepracujúcich ručne poistenec, ktorý nie je schopný zaobstarávať si odmenu hodnú zmienky prácou v zamestnaní, ktoré zvyčajne vykonával, alebo v podobnom povolaní, bude mať právo na invalidný dôchodok.

Článok 5

1. Bez ujmy na ustanoveniach článku 6 právo na dôchodok môže byť podmienené dovŕšením čakacej doby, prípadne spolu so zaplatením minimálneho počtu príspevkov od vstupu do poistenia a v ustanovenom období bezprostredne predchádzajúcom poistnej udalosti.
2. Čakacia doba nebude dlhšia ako 60 príspevkových mesiacov alebo 250 príspevkových týždňov, alebo 1500 príspevkových dní.
3. Ak dovŕšenie čakacej doby je spojené so zaplatením ustanoveného počtu príspevkov v ustanovenom období bezprostredne predchádzajúcom poistnej udalosti, časy, za ktoré sa zaplatili príspevky pre prípad dočasnej práceneschopnosti a pre prípad nezamestnanosti, sa započítajú ako príspevkové doby v rozsahu a za podmienok ustanovených vnútroštátnym zákonodarstvom.

Článok 6

1. Poistenec, ktorý prestane byť povinne poistený a nemá právo na dávku predstavujúcu vzájomné plnenie za príspevky pripísané mu k dobru, zachová si práva vyplývajúce z týchto príspevkov.
2. Vnútroštátne zákonodarstvo však môže skončiť uplatniteľnosť práv vyplývajúcich z príspevkov po uplynutí lehoty, ktorá sa bude počítať od zániku poistnej povinnosti a ktorá bude buď premenná, alebo pevná.
   a) Premenná lehota nebude kratšia ako tretina úhrnu príspevkových období dovŕšených od vstupu do poistenia bez období, za ktorých nedošlo k príspevkom.
   b) Pevná lehota nebude v žiadnom prípade kratšia ako osemnásť mesiacov. Práva na príspevky sa môžu zrušiť po uplynutí tejto lehoty, ak sa počas nej poistencovi na základe povinného alebo dobrovoľného poistenia nepripísal k dobru minimálny počet príspevkov ustanovený vnútroštátnym zákonodarstvom.

Článok 7

1. Výška dôchodku sa určí buď v závislosti od času stráveného v poistení, alebo nezávisle od neho pevnou sumou alebo percentom príjmu, na ktorý sa prihliada na účely poistenia, alebo premennou sumou podľa sumy vcelku zaplatených príspevkov.
2. Ak nie je zaručená minimálna výška, musí dôchodok, ktorý je premenný podľa času stráveného v poistení a ktorého priznanie je podmienené dovŕšením čakacej doby, zahŕňať pevnú sumu alebo pevný diel nezávislý od času stráveného v poistení.

3. Ak sú príspevky odstupňované podľa príjmu, prihliadne sa na príjem, na ktorý sa prihliadalo z týchto dôvodov aj pri výpočte poskytovaného dôchodku, či už je dôchodok premenný podľa času stráveného v poistení, či nie.

Článok 8

Aby sa invalidite zabránilo alebo aby sa invalidita oddialila, znížila alebo skončila, poisťovacie ústavy budú za podmienok, ktoré ustanoví vnútroštátne zákonodarstvo, oprávnené poskytovať vecné dávky osobám, ktoré pre invaliditu poberajú dôchodok alebo by ho mohli požadovať.

Článok 9

1. Právo na dávky môže zaniknúť alebo sa úplne alebo čiastočne pozastaviť, ak zúčastnená osoba:
   a) vyvolala svoju invaliditu trestným činom alebo úmyselným porušením zákona;
   b) dopustila sa podvodu voči poisťovaciemu ústavu.
2. Dôchodok sa môže úplne alebo čiastočne pozastaviť, ak zúčastnená osoba:
   a) je celkom vydržiavaná na verejné náklady alebo ústavom sociálneho poistenia;
   b) odmieta bez platného dôvodu zachovávať lekárske príkazy a pokyny týkajúce sa správania invalidov alebo sa úmyselne a bez oprávnenia vymyká kontrole poisťovacieho ústavu;
   c) poberá iné periodické dávky v hotovosti poskytované na základe zákonov o povinnom sociálnom poistení, o dôchodkoch alebo o odškodňovaní pracovných úrazov alebo chorôb z povolania;
   d) je v zamestnaní podrobenom povinnému poisteniu alebo v prípade osobitného poistenia pre pracovníkov, ktorí nepracujú ručne, má príjem presahujúci ustanovenú výšku.

Článok 10

1. Poistenci a ich zamestnávatelia budú prispievať k vytváraniu zdrojov poistenia.
2. Vnútroštátne zákonodárstvo môže z príspevkovej povinnosti vyňať:
   a) učňov a mladých pracovníkov, ktorí nedovŕšili ustanovený vek;
   b) pracovníkov, ktorí nepoberajú odmenu v hotovosti alebo ktorí poberajú veľmi nízku mzdu,
   c) pracovníkov v službe zamestnávateľa, ktorý platí príspevky úhrnnou sumou nezávisle od počtu zamestnávaných pracovníkov.
3. Príspevky zamestnávateľov sa nemusia vyžadovať v právnych úpravách národného poistenia, ktoré sa neobmedzujú na zamestnancov.
4. Verejné úrady budú prispievať k vytváraniu zdrojov alebo na dávky poistenia vzťahujúce sa na zamestnancov vôbec alebo na ručne pracujúcich pracovníkov.
5. Vnútroštátne zákonodarstvá, ktoré v čase prijatia tohto Dohovoru neustanovujú príspevky poistencov, môžu aj naďalej vynímať poistencov z príspevkovej povinnosti.

Článok 11

1. Poistenie budú spravovať buď ústavy, ktoré budú zriadené verejnými úradmi a nebudú sledovať žiadny zárobkový cieľ, alebo štátne poisťovacie fondy.
2. Vnútroštátne zákonodarstvo však môže tiež zveriť správu poistenia ústavom zriadeným z podnetu zúčastnených osôb alebo ich združení a riadne schváleným verejnými úradmi.
3. Majetok poisťovacích ústavov a štátnych poisťovacích fondov sa bude spravovať oddelene od verejného majetku.
4. Zástupcovia poistencov sa zúčastnia na riadení poisťovacích ústavov za podmienok ustanovených vnútroštátnym zákonodarstvom, ktoré bude môcť tiež rozhodnúť o účasti zástupcov zamestnávateľov a verejných úradov.
5. Samosprávne poisťovacie ústavy budú podliehať finančnej a správnej kontrole verejných úradov.

Článok 12

1. Pri spore týkajúcom sa dávok sa poistencovi alebo jeho právnym zástupcom prizná právo na opravný prostriedok.
2. Tieto spory budú spadať do príslušnosti osobitných súdov, ktoré obsadia sudcovia, ktorí – či už sú sudcami z povolania alebo nie – budú dokonale poznať účel poistenia a potreby poistencov alebo ktorí budú zasadať za súčinnosti prísediacich vybraných z poistencov a zo zamestnávateľov.
3. Pri spore týkajúcom sa poistnej povinnosti alebo výšky príspevku prizná sa právo na opravný prostriedok zamestnancovi a v sústavách ustanovujúcich zamestnávateľské príspevky aj jeho zamestnávateľovi.

Článok 13

1. Cudzozemskí zamestnanci budú podrobení poisteniu a plateniu príspevkov za rovnakých podmienok ako vlastní príslušníci.
2. Cudzozemskí poistenci a osoby závislé od nich výživou budú mať za rovnakých podmienok ako vlastní príslušníci nárok na dávky vyplývajúce z príspevkov, ktoré im pripísali k dobru.
3. Cudzozemskí poistenci a osoby závislé od nich výživou, pokiaľ sú príslušníkmi ktoréhokoľvek členského štátu, ktorý je viazaný týmto Dohovorom a ktorého zákonodarstvo preto podľa článku 10 ustanovuje finančnú účasť štátu na vytváraní zdrojov alebo na dávkach poistenia, budú mať okrem toho nárok na prídavky alebo zvýšenia alebo na čiastočné dôchodky, ktoré sa majú platiť z verejných fondov.
4. Vnútroštátne zákonodarstvo však môže obmedziť na vlastných príslušníkov právo na prídavky alebo zvýšenia alebo čiastočné dôchodky, ktoré sa platia z verejných fondov a priznávajú výhradne poistencom, ktorí prekročili určitý vek v deň, keď zákonodarstvo o povinnom poistení nadobudlo účinnosť.
5. Obmedzenia, pokiaľ sú ustanovené v prípade bydliska v cudzine, budú sa na dôchodcov a osoby závislé od nich výživou, pokiaľ sú príslušníkmi ktoréhokoľvek členského štátu viazaného týmto Dohovorom a bývajú na území ktoréhokoľvek členského štátu viazaného spomenutým Dohovorom, vzťahovať iba v miere, v ktorej sa uplatňujú voči vlastným príslušníkom štátu, v ktorom sa dôchodok získal. Bude však možné nevyplácať prídavky alebo zvýšenia alebo čiastočné dôchodky, ktoré sa vyplácajú z verejných fondov.

Článok 14

1. Poistenie zamestnancov sa bude riadiť zákonom platným podľa miesta ich pracoviska.
2. Dohodou medzi zúčastnenými členskými štátmi bude možné v záujme neprerušeného trvania poistenia urobiť výnimky z tohto pravidla.

Článok 15

Každý členský štát môže podrobiť osobitnému poriadku pohraničných pracovníkov, ktorí majú pracovisko na jeho území a miesto trvalého bydliska v cudzine.

Článok 16

V krajinách, ktoré v čase, keď tento Dohovor prvotne nadobudne účinnosť, nemajú zákonodarstvo o povinnom invalidnom poistení, sa akákoľvek sústava nie príspevkových dôchodkov existujúca v tom čase bude považovať za vyhovujúcu tomuto Dohovoru, ak zabezpečuje individuálne právo na dôchodok za podmienok ustanovených v ďalej uvedených článkoch 17 až 23.

Článok 17

Osoba, ktorá sa stane všeobecne nespôsobilou na prácu, a tak neschopnou získať svojou prácou odmenu hodnú zmienky, má nárok na dôchodok.

Článok 18

Právo na dôchodok môže byť podmienené žiadateľovým trvalým bydliskom na území členského štátu v období bezprostredne predchádzajúcom žiadosti o dôchodok. Toto obdobie, ktoré určí vnútroštátne zákonodarstvo, nesmie presahovať päť rokov.

Článok 19

1. Žiadateľ má právo na dôchodok, ak jeho ročné príjmy nepresahujú medzu, ktorú určí vnútroštátne zákonodarstvo s náležitým zreteľom na minimálne životné náklady.
2. Pre ocenenie príjmov sa budú považovať za vyňaté tie príjmy, ktoré nepresahujú sumu ustanovenú vnútroštátnym zákonodarstvom.

Článok 20

Výška dôchodku bude ustanovená sumou, ktorá spolu s inými príjmami prevyšujúcimi sumu vyňatú pre uvedené ocenenie dostačuje aspoň na krytie základných potrieb dôchodcu.

Článok 21

1. Pri spore týkajúcom sa priznania dôchodku alebo určenia jeho výšky sa každému žiadateľovi prizná právo na opravný prostriedok.
2. Opravný prostriedok bude spadať do pôsobnosti iného orgánu ako toho, ktorý rozhodol v prvom stupni.

Článok 22

1. Cudzinci, ktorí sú príslušníkmi ktoréhokoľvek členského štátu viazaného týmto Dohovorom, majú právo na dôchodok za rovnakých podmienok ako vlastní príslušníci.
2. Vnútroštátne zákonodarstvo však môže podmieniť priznanie dôchodku cudzincovi dovŕšením času trvalého pobytu na území členského štátu presahujúceho najviac o päť rokov čas pobytu predpísaný pre vlastných príslušníkov.

Článok 23

1. Právo na dôchodok môže prepadnúť alebo sa úplne alebo čiastočne pozastaviť, ak zúčastnená osoba:
   a) vyvolala svoju invaliditu trestným činom alebo úmyselným porušením zákona;
   b) získala alebo pokúsila sa získať dôchodok podvodom;
   c) bola odsúdená do väzenia pre trestný čin;
   d) vytrvale odmieta zarábať si na živobytie prácou zlúčiteľnou s jej silami a schopnosťami.
2. Dôchodok sa môže úplne alebo čiastočne zastaviť na čas, po ktorý je zúčastnená osoba úplne vydržiavaná z verejných prostriedkov.

Článok 24

Tento Dohovor sa bez ujmy na ustanovení článku 13 ods. 5 nevzťahuje na zachovanie práva na dôchodok v prípade bydliska v cudzine.

Článok 25

Formálne ratifikácie tohto Dohovoru budú za podmienok ustanovených v ústave Medzinárodnej organizácie práce oznámené generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce a ním zapísané.

Článok 26

1. Tento Dohovor zaväzuje iba členské štáty Medzinárodnej organizácie práce, ktorých ratifikáciu zapísal generálny riaditeľ.

2. Nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov po tom, čo generálny riaditeľ zapíše ratifikácie dvoch členských štátov.
3. Pre každý ďalší členský štát tento Dohovor nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov odo dňa, keď sa zapísala jeho ratifikácia.

Článok 27

Len čo budú v Medzinárodnom úrade práce zapísané ratifikácie dvoch členských štátov Medzinárodnej organizácie práce, oznámi to generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce všetkým členským štátom Medzinárodnej organizácie práce. Rovnako im oznámi zápis všetkých ratifikácií, ktoré mu členovia organizácie oznámia.

Článok 28

1. Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor, môže ho vypovedať po uplynutí desiatich rokov odo dňa, keď tento Dohovor po prvý raz nadobudol účinnosť, písomným oznámením generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce, ktorý ho zapíše. Výpoveď nadobudne účinnosť jeden rok po dni, keď bola zapísaná.
2. Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor a ktorý nepoužije právo ho vypovedať podľa tohto článku v priebehu roka nasledujúceho po uplynutí obdobia desiatich rokov, ako sa uvádza v predchádzajúcom odseku, bude viazaný Dohovorom na ďalšie desaťročné obdobie a potom ho bude môcť vypovedať vždy po uplynutí desaťročného obdobia za podmienok uvedených v tomto článku.

Článok 29

Vždy, keď to bude považovať za nevyhnutné, správna rada Medzinárodného úradu práce predloží generálnej konferencii správu o vykonávaní tohto Dohovoru a preskúma, či treba dať na program rokovania generálnej konferencie otázku jeho úplnej alebo čiastočnej revízie.

Článok 30

1. Ak generálna konferencia prijme nový dohovor revidujúci úplne alebo čiastočne tento Dohovor a ak nový dohovor neustanoví inak:
   a) ratifikácia nového revidujúceho dohovoru členským štátom spôsobí ipso iure okamžitú výpoveď tohto Dohovoru bez ohľadu na ustanovenia článku 28, a to s výhradou, že nový revidujúci dohovor nadobudne účinnosť;
   b) od doby, keď nový revidujúci Dohovor nadobudne účinnosť, tento Dohovor prestane byť členským štátom otvorený na ratifikáciu.
2. Tento Dohovor však zostane v platnosti čo do formy a obsahu pre tie členské štáty, ktoré ho ratifikovali a ktoré neratifikovali revidujúci dohovor.

Článok 31

Anglické a francúzske znenia tohto Dohovoru majú rovnakú platnosť.

Dohovor č. 39

Dohovor o povinnom poistení pre prípad smrti zamestnancov v priemyselných a obchodných podnikoch a v slobodných povolaniach, ako aj domáckych robotníkov a osôb zamestnaných v domácnosti

Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce, ktorú Správna rada Medzinárodného úradu práce zvolala do Ženevy a ktorá sa tam zišla 8. júna 1933 na svojom sedemnástom zasadaní,

rozhodnuc sa prijať niektoré návrhy týkajúce sa povinného poistenia pre prípad smrti, ktoré sú druhým bodom rokovacieho poriadku zasadania, a

ustanoviac, že tieto návrhy budú mať formu medzinárodného dohovoru,

prijíma 29. júna 1933 tento Dohovor, ktorý sa bude označovať ako Dohovor o poistení pre prípad smrti (priemysel atď.), 1933, aby ho členské štáty Medzinárodnej organizácie práce ratifikovali podľa ustanovení Ústavy Medzinárodnej organizácie práce:

Článok 1

Každý členský štát Medzinárodnej organizácie práce, ktorý ratifikuje tento Dohovor, sa zaväzuje, že zavedie alebo bude udržiavať povinné poistenie pre prípad smrti za podmienok rovnajúcich sa aspoň tým, ktoré sú uvedené v tomto Dohovore.

Článok 2

(1) Povinné poistenie pre prípad smrti sa bude vzťahovať na pracovníkov pracujúcich ručne a nepracujúcich ručne včítane učňov, ktorí sú zamestnaní v priemyselných alebo obchodných podnikoch alebo v slobodných povolaniach, a na domáckych pracovníkov a na osoby zamestnané v domácnosti.

(2) Každý členský štát však môže ustanoviť vo svojom vnútroštátnom zákonodarstve výnimky, ktoré bude považovať za nevyhnutné, pokiaľ ide:

a) o pracovníkov, ktorých odmena presahuje určenú sumu a kde vnútroštátne zákonodarstvo neustanovuje túto všeobecnú výnimku, pokiaľ ide o pracovníkov nepracujúcich ručne vykonávajúcich zamestnania považované zvyčajne za slobodné povolania;

b) o pracovníkov, ktorí nepoberajú odmenu v hotovosti;

c) o mladých pracovníkov mladších ako určeného veku a o pracovníkov, ktorí sú pristarí na poistenie, keď po prvý raz vstupujú do zamestnania;

d) o domáckych pracovníkov, ktorých pracovné pomery sa nepodobajú zvyčajným pracovným pomerom pracovníkov za mzdu;

e) o členov rodiny zamestnávateľa;

f) o pracovníkov v takých zamestnaniach, ktoré, keďže nevyhnutne trvajú krátky čas, neumožňujú splniť podmienky pre priznanie dávok, ako aj o osoby zamestnané iba príležitostne alebo pomocne;

g) o invalidných pracovníkov a o pracovníkov poberajúcich invalidný alebo starobný dôchodok;

h) o verejných úradníkov na odpočinku zamestnaných za odmenu a o osoby poberajúce súkromný dôchodok, ak sa odpočivné alebo súkromný dôchodok aspoň rovná invalidnému dôchodku ustanovenému vnútroštátnym zákonodarstvom;

i) o pracovníkov, ktorí počas svojich štúdií dávajú hodiny alebo pracujú za odmenu, pripravujúc sa na zamestnanie zodpovedajúce takým štúdiám;

j) služobníctvo zamestnané v domácnosti poľnohospodárskych zamestnávateľov.

(3) Okrem toho z poistnej povinnosti sa môžu vyňať osoby, ktoré na základe zákona, predpisu alebo osobitného štatútu založili pre prípad smrti pre svojich pozostalých právo na dávky, ktoré sa vcelku rovnajú prinajmenej dávkam ustanoveným v tomto Dohovore.

(4) Tento Dohovor sa nevzťahuje na námorníkov a námorných rybárov.

Článok 3

Vnútroštátne zákonodarstvo za podmienok, ktoré určí, umožní bývalým povinným poistencom, ktorí nepoberajú dôchodok, buď dobrovoľné pokračovanie v poistení, alebo zachovanie práv pravidelným platením udržiavacieho príspevku, pokiaľ tieto práva nie sú zachované automaticky alebo ak v prípade vydatej ženy nie je manželovi nepodrobenému poistnej povinnosti umožnené dobrovoľne sa poistiť a tak založiť manželke právo na starobný alebo vdovský dôchodok.

Článok 4

(1) Právo na dôchodok môže byť bez ujmy na ustanoveniach článku 5 podmienené dovŕšením čakacej doby, prípadne spolu so zaplatením minimálneho počtu príspevkov od vstupu do poistenia a v ustanovenom období bezprostredne predchádzajúcom poistnej udalosti.

(2) Čakacia doba nebude dlhšia ako 60 príspevkových mesiacov alebo 250 príspevkových týždňov, alebo 1500 príspevkových dní.

(3) Ak dovŕšenie čakacej doby je spojené so zaplatením ustanoveného počtu príspevkov v ustanovenom období bezprostredne predchádzajúcom poistnej udalosti, časy, za ktoré sa zaplatili príspevky pre prípad dočasnej práceneschopnosti a pre prípad nezamestnanosti, sa započítajú ako príspevkové doby v rozsahu a za podmienok ustanovených vnútroštátnym zákonodarstvom.

Článok 5

(1) Poistenec, ktorý prestane byť povinne poistený a nemá právo na dávku predstavujúcu vzájomné plnenie za príspevky pripísané mu k dobru, zachová si práva vyplývajúce z týchto príspevkov.

(2) Vnútroštátne zákonodarstvo však môže skončiť uplatniteľnosť práv vyplývajúcich z príspevkov po uplynutí lehoty, ktorá sa bude počítať od zániku poistnej povinnosti a ktorá bude buď premenná, alebo pevná.

a) Premenná lehota nebude kratšia ako tretina úhrnu príspevkových období dovŕšených od vstupu do poistenia bez období, za ktorých nedošlo k príspevkom.

b) Pevná lehota nebude v žiadnom prípade kratšia ako osemnásť mesiacov, práva na príspevky sa môžu po uplynutí tejto lehoty zrušiť, ak sa počas nej poistencovi na základe povinného alebo dobrovoľného poistenia nepripísal k dobru minimálny počet príspevkov ustanovený vnútroštátnym zákonodarstvom.

Článok 6

Poistenie pre prípad smrti musí zahŕňať prinajmenej právo na dôchodok pre vdovu znova nevydatú a pre siroty zomretého poistenca alebo dôchodcu.

Článok 7

(1) Právo na vdovský dôchodok môže byť vyhradené vdovám, ktoré prekročili ustanovený vek alebo ktoré sú invalidné.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nebude uplatňovať v osobitných sústavách poistenia v prospech pracovníkov nepracujúcich ručne.

(3) Právo na vdovský dôchodok môže byť obmedzené na prípady, keď manželstvo trvalo ustanovený čas a uzavrelo sa pred tým, čo poistenec alebo dôchodca dovŕšil ustanovený vek alebo sa stal invalidným.

(4) Právo na vdovský dôchodok sa môže odoprieť v prípadoch, keď v čase smrti poistenca alebo dôchodcu bolo manželstvo rozlúčené alebo bolo rozvedené výlučne z viny manželky.

(5) Ak je niekoľko žiadateliek o vdovský dôchodok, môže byť suma, ktorá sa má vyplácať, obmedzená na sumu jedného dôchodku.

Článok 8

(1) Dieťa, ktoré dosiahlo ustanovený vek nie nižší ako 14 rokov, má nárok na dôchodok v prípade smrti ktoréhokoľvek z rodičov.

(2) Ak však ide o sirotu po poistenke alebo po dôchodkyni, právo na dôchodok môže byť podmienené buď tým, že matka prispievala k vydržiavaniu tohto dieťaťa, alebo tým, že zomrela ako vdova.

(3) Vnútroštátne zákonodarstvo ustanoví prípady, v ktorých iné dieťa ako manželské bude mať nárok na dôchodok.

Článok 9

(1) Výška dôchodku sa určí buď v závislosti od času stráveného v poistení, alebo nezávisle od neho buď pevnou sumou, alebo percentom príjmu, na ktorý sa prihliada na účely poistenia, alebo premennou sumou podľa sumy zaplatených príspevkov.

(2) Ak nie je zaručená minimálna výška, musí dôchodok, ktorý je premenný podľa času stráveného v poistení a ktorého priznanie je podmienené dovŕšením čakacej doby, zahŕňať pevnú sumu alebo pevný diel nezávislý od času stráveného v poistení, ak priznanie dôchodku nie je podmienené dovŕšením čakacej doby, môže sa ustanoviť zaručená minimálna výška dôchodku.

(3) Ak sú príspevky odstupňované podľa príjmu, prihliadne sa na príjem, na ktorý sa prihliadalo z tohto dôvodu pri výpočte poskytovaného dôchodku, či už je dôchodok premenný podľa času stráveného v poistení, či nie.

Článok 10

Aby sa zabránilo invalidite alebo aby sa invalidita oddialila, znížila alebo skončila, poisťovacie ústavy budú za podmienok, ktoré ustanoví vnútroštátne zákonodarstvo, oprávnené poskytovať vecné dávky osobám, ktoré pre invaliditu poberajú dôchodok alebo by ho mohli požadovať.

Článok 11

(1) Právo na dávky môže prepadnúť alebo sa úplne alebo čiastočne pozastaviť:

a) ak bola smrť zapríčinená trestným činom alebo úmyselným porušením zákona poistencom alebo ktoroukoľvek osobou, ktorá by mohla mať právo na dôchodok pozostalých,

b) ak sa poistenec alebo ktorákoľvek osoba, ktorá by mohla mať právo na dôchodok pozostalých, dopustila podvodu voči poisťovaciemu ústavu.

(2) Dôchodok sa môže úplne alebo čiastočne pozastaviť, ak zúčastnená osoba:

a) je celkom vydržiavaná na verejné náklady alebo ústavom sociálneho poistenia;

b) odmieta bez platného dôvodu zachovávať lekárske príkazy a pokyny týkajúce sa správania invalidov alebo sa úmyselne a bez oprávnenia vymyká kontrole poisťovacieho ústavu;

c) poberá iné periodické dávky v hotovosti poskytované na základe zákonov o povinnom sociálnom poistení, o dôchodkoch alebo o odškodňovaní pracovných úrazov alebo chorôb z povolania;

d) dostala ako vdova dôchodok bez akejkoľvek podmienky veku alebo invalidity a žije ako žena s mužom;

e) dostala dôchodok na základe osobitného poistenia pre pracovníkov, ktorí nepracujú ručne, a má príjem presahujúci ustanovenú výšku.

Článok 12

(1) Poistenci a ich zamestnávatelia budú prispievať k vytváraniu zdrojov poistenia.

(2) Vnútroštátne zákonodarstvo môže z príspevkovej povinnosti vyňať:

a) učňov a mladých pracovníkov, ktorí nedovŕšili ustanovený vek;

b) pracovníkov, ktorí nepoberajú odmenu v hotovosti alebo ktorí poberajú veľmi nízku mzdu.

(3) Príspevky zamestnávateľov sa nemusia vyžadovať v právnych úpravách národného poistenia, ktoré sa neobmedzujú na zamestnancov.

(4) Verejné úrady budú prispievať k vytváraniu zdrojov alebo na dávky poistenia vzťahujúce sa na zamestnancov vôbec alebo na ručne pracujúcich robotníkov.

(5) Vnútroštátne zákonodarstvá, ktoré v čase prijatia tohto Dohovoru neustanovujú príspevky poistencov, môžu aj naďalej vynímať poistencov z príslušnej povinnosti.

Článok 13

(1) Poistenie budú spravovať buď ústavy, ktoré budú zriadené verejnými úradmi a nebudú sledovať žiadny zárobkový cieľ, alebo štátne poisťovacie fondy.

(2) Vnútroštátne zákonodarstvo však môže tiež zveriť správu poistenia ústavom zriadeným z podnetu zúčastnených osôb alebo ich združení a riadne schváleným verejnými úradmi.

(3) Majetok poisťovacích ústavov a štátnych poisťovacích fondov sa bude spravovať oddelene od verejných prostriedkov.

(4) Zástupcovia poistencov sa zúčastnia na riadení poisťovacích ústavov za podmienok ustanovených vnútroštátnym zákonodarstvom, ktoré bude môcť tiež rozhodnúť o účasti zástupcov zamestnávateľov a verejných úradov.

(5) Samosprávne poisťovacie ústavy budú podliehať finančnej a správnej kontrole verejných úradov.

Článok 14

(1) Pri spore týkajúcom sa dávok sa pozostalým zomretého poistenca alebo dôchodcu prizná právo na opravný prostriedok.

(2) Tieto spory budú spadať do príslušnosti osobitných súdov, ktoré obsadia sudcovia, ktorí – či už sú sudcami z povolania alebo nie – budú dokonale poznať účel poistenia alebo ktorí budú zasadať za súčinnosti prísediacich vybraných z poistencov a zo zamestnávateľov.

(3) Pri spore týkajúcom sa poistnej povinnosti alebo výšky príspevkov sa prizná právo na opravný prostriedok zamestnancovi a v sústavách ustanovujúcich zamestnávateľské príspevky aj jeho zamestnávateľovi.

Článok 15

(1) Cudzozemskí zamestnanci budú podrobení poisteniu a plateniu príspevkov za rovnakých podmienok ako vlastní príslušníci.

(2) Pozostalí cudzozemských poistencov alebo dôchodcov budú mať za rovnakých podmienok ako vlastní príslušníci nárok na dávky vyplývajúce z príspevkov pripísaných k dobru týmto poistencom.

(3) Pozostalí cudzozemských poistencov alebo dôchodcov, pokiaľ sú príslušníkmi ktoréhokoľvek členského štátu, ktorý je viazaný týmto Dohovorom a ktorého zákonodarstvo preto ustanovuje podľa článku 12 finančnú účasť štátu na vytváraní zdrojov alebo na poistných dávkach, budú mať okrem toho nárok na prídavky alebo zvýšenia alebo na čiastočné dôchodky, ktoré sa majú platiť z verejných fondov.

(4) Vnútroštátne zákonodarstvo však môže obmedziť na vlastných príslušníkov právo na prídavky alebo zvýšenia alebo čiastočné dôchodky, ktoré sa platia z verejných fondov a priznávajú výhradne pozostalým poistencov, ktorí prekročili určitý vek v deň, keď zákonodarstvo o povinnom poistení nadobudlo účinnosť.

(5) Obmedzenia, pokiaľ sú ustanovené v prípade trvalého bydliska v cudzine, budú sa na dôchodcov, pokiaľ sú príslušníkmi ktoréhokoľvek členského štátu viazaného týmto Dohovorom a bývajú na území ktoréhokoľvek členského štátu viazaného spomenutým Dohovorom, vzťahovať iba v miere, v ktorej sa uplatňujú voči vlastným príslušníkom štátu, v ktorom sa dôchodok získal. Bude však možné nevyplácať prídavky alebo zvýšenia alebo čiastočné dôchodky, ktoré sa vyplácajú z verejných fondov.

Článok 16

(1) Poistenie zamestnancov sa bude riadiť zákonom platným podľa miesta ich pracoviska.

(2) Dohodou medzi zúčastnenými členskými štátmi bude možné v záujme neprerušeného trvania poistenia urobiť výnimky z tohto pravidla.

Článok 17

Každý členský štát môže podrobiť osobitnému poriadku pohraničných pracovníkov, ktorí majú pracovisko na jeho území a miesto trvalého bydliska v cudzine.

Článok 18

V krajinách, ktoré v čase, keď tento Dohovor po prvý raz nadobudne účinnosť, nemajú zákonodarstvo o povinnom poistení pre prípad smrti, sa akákoľvek sústava nie príspevkových dôchodkov existujúca v tom čase bude považovať za vyhovujúcu tomuto Dohovoru, ak zabezpečuje individuálne právo na dôchodok za podmienok ustanovených v ďalej uvedených článkoch 19 až 25.

Článok 19

(1) Právo na dôchodok sa prizná:

a) každej vdove znova nevydatej, ktorá vydržiava aspoň dve deti,

b) každej sirote, ktorá stratila otca i matku.

(2) Vnútroštátne zákonodarstvo ustanoví:

a) podmienky, za ktorých sa iné dieťa ako manželské považuje za dieťa vdovy pre jej nárok na dôchodok,

b) vek, do ktorého sa dieťa považuje za závislé od vdovy alebo má právo na sirotský dôchodok; tento vek nemôže byť nižší ako 14 rokov.

Článok 20

(1) Právo na vdovský dôchodok môže byť podmienené trvalým bydliskom na území členského štátu, a to bydliskom:

a) zomretého manžela v období bezprostredne predchádzajúcom smrti a

b) vdovy v období bezprostredne predchádzajúcom žiadosti o dôchodok.

(2) Právo na sirotský dôchodok môže byť podmienené trvalým bydliskom toho z rodičov, ktorý zomrel posledný, na území členského štátu v období bezprostredne predchádzajúcom smrti.

(3) Čas trvalého pobytu na území členského štátu požadovaný u vdovy alebo u toho z rodičov, ktorý zomrel, určí vnútroštátne zákonodarstvo, ale nebude presahovať päť rokov.

Článok 21

(1) Právo na vdovský dôchodok alebo na sirotský dôchodok má každý žiadateľ, ktorého ročné príjmy včítane ročných príjmov vydržiavaných detí alebo sirôt nepresahujú medzu, ktorú určí vnútroštátne zákonodarstvo s náležitým zreteľom na minimálne životné náklady.

(2) Pre ocenenie príjmov sa budú považovať za vyňaté tie príjmy, ktoré nepresahujú sumu ustanovenú vnútroštátnym zákonodarstvom.

Článok 22

Výška dôchodku bude ustanovená sumou, ktorá spolu s inými príjmami prevyšujúcimi sumu vyňatú pre uvedené ocenenie dostačuje aspoň na krytie základných potrieb dôchodcu.

Článok 23

(1) Pri spore týkajúcom sa priznania dôchodku alebo určenia jeho výšky sa každému žiadateľovi prizná právo na opravný prostriedok.

(2) Opravný prostriedok bude spadať do pôsobnosti iného orgánu ako toho, ktorý rozhodol v prvom stupni.

Článok 24

(1) Cudzozemské vdovy a siroty, ktoré sú príslušníkmi ktoréhokoľvek členského štátu viazaného týmto Dohovorom, majú právo na dôchodok za rovnakých podmienok ako vlastní príslušníci.

(2) Vnútroštátne zákonodarstvo však môže podmieniť priznanie dôchodku cudzincovi dovŕšením času trvalého pobytu na území členského štátu presahujúceho najviac o päť rokov čas pobytu ustanovený v článku 20.

Článok 25

(1) Právo na dôchodok môže prepadnúť alebo sa úplne alebo čiastočne pozastaviť, ak vdova alebo osoba, ktorá prevzala starostlivosť o sirotu, získala alebo sa pokúsila získať dôchodok podvodom.

(2) Dôchodok sa môže úplne alebo čiastočne zastaviť na čas, po ktorý je zúčastnená osoba úplne vydržiavaná z verejných prostriedkov.

Článok 26

Tento Dohovor sa bez ujmy na ustanovení článku 15 ods. 5 nevzťahuje na zachovanie práva na dôchodok v prípade bydliska v cudzine.

Článok 27

Formálne ratifikácie tohto Dohovoru budú za podmienok ustanovených v ústave Medzinárodnej organizácie práce oznámené generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce a ním zapísané.

Článok 28

(1) Tento Dohovor zaväzuje iba členské štáty Medzinárodnej organizácie práce, ktorých ratifikáciu zapísal generálny riaditeľ.

(2) Nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov po tom, čo generálny riaditeľ zapíše ratifikácie dvoch členských štátov.

(3) Pre každý ďalší členský štát tento Dohovor nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov odo dňa, keď sa zapísala jeho ratifikácia.

Článok 29

Len čo budú v Medzinárodnom úrade práce zapísané ratifikácie dvoch členských štátov Medzinárodnej organizácie práce, oznámi to generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce všetkým členským štátom Medzinárodnej organizácie práce. Rovnako im oznámi zápis všetkých ratifikácií, ktoré mu členovia organizácie oznámia.

Článok 30

(1) Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor, môže ho vypovedať po uplynutí desiatich rokov odo dňa, keď tento Dohovor po prvý raz nadobudol účinnosť, písomným oznámením generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce, ktorý ho zapíše. Výpoveď nadobudne účinnosť jeden rok po dni, keď bola zapísaná.

(2) Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor a ktorý nepoužije právo ho vypovedať podľa tohto článku v priebehu roka nasledujúceho po uplynutí obdobia desiatich rokov, ako sa uvádza v predchádzajúcom odseku, bude viazaný Dohovorom na ďalšie desaťročné obdobie a potom ho bude môcť vypovedať vždy po uplynutí desaťročného obdobia za podmienok uvedených v tomto článku.

Článok 31

Vždy, keď to bude považovať za nevyhnutné, Správna rada Medzinárodného úradu práce predloží generálnej konferencii správu o vykonávaní tohto Dohovoru a preskúma, či treba dať na program rokovania generálnej konferencie otázku jeho úplnej alebo čiastočnej revízie.

Článok 32

(1) Ak generálna konferencia prijme nový dohovor revidujúci úplne alebo čiastočne tento Dohovor a ak nový dohovor neustanoví inak:

a) ratifikácia nového revidujúceho dohovoru členským štátom spôsobí ipso iure okamžitú výpoveď tohto Dohovoru bez ohľadu na ustanovenia článku 30, a to s výnimkou, že nový revidujúci dohovor nadobudne účinnosť;

b) od doby, keď nový revidujúci dohovor nadobudne účinnosť, tento Dohovor prestane byť členským štátom otvorený na ratifikáciu.

(2) Tento Dohovor však zostane v platnosti čo do formy a obsahu pre tie členské štáty, ktoré ho ratifikovali a ktoré neratifikovali revidujúci dohovor.

Článok 33

Francúzske a anglické znenia tohto Dohovoru majú rovnakú platnosť.

Dohovor č. 40

Dohovor o povinnom poistení pre prípad smrti zamestnancov v poľnohospodárskych podnikoch

Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce, ktorú správna rada Medzinárodného úradu práce zvolala do Ženevy a ktorá sa tam zišla 8. júna 1933 na svojom sedemnástom zasadaní,

rozhodnúc sa prijať niektoré návrhy týkajúce sa povinného poistenia pre prípad smrti, ktoré sú druhým bodom rokovacieho poriadku zasadania, a

ustanoviac, že tieto návrhy budu mať formu medzinárodného dohovoru,

prijíma 29. júna 1933 tento Dohovor, ktorý sa bude označovať ako Dohovor o poistení pre prípad smrti (poľnohospodárstvo), 1933, aby ho členské štáty Medzinárodnej organizácie práce ratifikovali podľa ustanovení ústavy Medzinárodnej organizácie práce:

Článok 1

Každý členský štát Medzinárodnej organizácie práce, ktorý ratifikuje tento Dohovor, sa zaväzuje, že zavedie alebo bude udržiavať povinné poistenia pre prípad smrti za podmienok rovnajúcich sa aspoň tým, ktoré sú uvedené v tomto Dohovore.

Článok 2

(1) Povinné poistenie pre prípad smrti sa bude vzťahovať na pracovníkov pracujúcich ručne a nepracujúcich ručne včítane učňov, ktorí sú zamestnaní v poľnohospodárskych podnikoch, a na služobníctvo zamestnané v domácnosti poľnohospodárskych zamestnávateľov.

(2) Každý členský štát však môže ustanoviť vo svojom vnútroštátnom zákonodarstve výnimky, ktoré bude považovať za nevyhnutné, pokiaľ ide:

a) o pracovníkov, ktorých odmena presahuje určenú sumu a kde vnútroštátne zákonodarstvo neustanovuje túto všeobecnú výnimku, pokiaľ ide o pracovníkov nepracujúcich ručne vykonávajúcich zamestnania považované zvyčajne za slobodné povolania,

b) o pracovníkov, ktorí nepoberajú odmenu v hotovosti,

c) o mladých pracovníkov mladších ako určeného veku a o pracovníkov, ktorí sú pristarí na poistenie, keď po prvý raz vstúpia do zamestnania,

d) o domáckych pracovníkov, ktorých pracovné pomery sa nepodobajú zvyčajným pracovným pomerom pracovníkov za mzdu,

e) o členov rodiny zamestnávateľa,

f) o pracovníkov v takých zamestnaniach, ktoré, keďže nevyhnutne trvajú krátky čas, neumožňujú splniť podmienky pre priznanie dávok, ako aj o osoby zamestnané iba príležitostne alebo pomocne,

g) o invalidných pracovníkov a o pracovníkov poberajúcich invalidný alebo starobný dôchodok,

h) o verejných úradníkov na odpočinku zamestnaných za odmenu a o osoby poberajúce súkromný dôchodok, ak sa odpočivné alebo súkromný dôchodok aspoň rovná invalidnému dôchodku ustanovenému vnútroštátnym zákonodarstvom,

i) o pracovníkov, ktorí počas svojich štúdií dávajú hodiny alebo pracujú za odmenu, pripravujúc sa na zamestnanie zodpovedajúce takým štúdiám.

(3) Okrem toho z poistnej povinnosti sa môžu vyňať osoby, ktoré na základe zákona, predpisu alebo osobitného štatútu založia pre prípad smrti pre svojich pozostalých právo na dávky, ktoré sa vcelku rovnajú prinajmenej dávkam ustanoveným v tomto Dohovore.

(4) Tento Dohovor sa nevzťahuje na námorníkov a námorných rybárov.

Článok 3

Vnútroštátne zákonodarstvo za podmienok, ktoré určí, umožní bývalým povinným poistencom, ktorí nepoberajú dôchodok, buď dobrovoľné pokračovanie v poistení, alebo zachovanie práv pravidelným platením udržiavacieho príspevku, pokiaľ tieto práva nie sú zachované automaticky alebo ak v prípade vydatej ženy nie je manželovi nepodrobenému poistnej povinnosti umožnené dobrovoľne sa poistiť a tak založiť manželke právo na starobný alebo vdovský dôchodok.

Článok 4

(1) Právo na dôchodok môže byť bez ujmy na ustanoveniach článku 5 podmienené dovŕšením čakacej doby, prípadne spolu so zaplatením minimálneho počtu príspevkov od vstupu do poistenia a v ustanovenom období bezprostredne predchádzajúcom poistnej udalosti.

(2) Čakacia doba nebude dlhšia ako 60 príspevkových mesiacov alebo 250 príspevkových týždňov, alebo 1500 príspevkových dní.

(3) Ak dovŕšenie čakacej doby je spojené so zaplatením ustanoveného počtu príspevkov v ustanovenom období bezprostredne predchádzajúcom poistnej udalosti, časy, za ktoré sa zaplatili príspevky pre prípad dočasnej práceneschopnosti a pre prípad nezamestnanosti, sa započítajú ako príspevkové doby v rozsahu a za podmienok ustanovených vnútroštátnym zákonodarstvom.

Článok 5

(1) Poistenec, ktorý prestane byť povinne poistený a nemá právo na dávku predstavujúcu vzájomné plnenie za príspevky pripísané mu k dobru, zachováva si práva vyplývajúce z týchto príspevkov.

(2) Vnútroštátne zákonodarstvo však môže skončiť uplatniteľnosť práv vyplývajúcich z príspevkov po uplynutí lehoty, ktorá sa bude počítať od zániku poistnej povinnosti a ktorá bude buď premenná, alebo pevná.

a) Premenná lehota nebude kratšia ako tretina úhrnu príspevkových období dovŕšených od vstupu do poistenia bez období, za ktorých nedošlo k príspevkom.

b) Pevná lehota nebude v žiadnom prípade kratšia ako osemnásť mesiacov, práva na príspevky sa môžu po uplynutí tejto lehoty zrušiť, ak sa počas nej poistencovi na základe povinného alebo dobrovoľného poistenia nepripísal k dobru minimálny počet príspevkov ustanovený vnútroštátnym zákonodarstvom.

Článok 6

Poistenie pre prípad smrti musí zahŕňať prinajmenej právo na dôchodok pre vdovu znova nevydatú a pre siroty zomretého poistenca alebo dôchodcu.

Článok 7

(1) Právo na vdovský dôchodok môže byť vyhradené vdovám, ktoré prekročili ustanovený vek alebo ktoré sú invalidné.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nebude uplatňovať v osobitných sústavách poistenia v prospech pracovníkov nepracujúcich ručne.

(3) Právo na vdovský dôchodok môže byť obmedzené na prípady, keď manželstvo trvalo ustanovený čas a uzavrelo sa pred tým, čo poistenec alebo dôchodca dovŕšil ustanovený vek alebo sa stal invalidným.

(4) Právo na vdovský dôchodok sa môže odoprieť v prípadoch, keď v čase smrti poistenca alebo dôchodcu bolo manželstvo rozlúčené alebo bolo rozvedené výlučne z viny manželky.

(5) Ak je niekoľko žiadateliek o vdovský dôchodok, môže byť suma, ktorá sa má vyplácať, obmedzená na sumu jedného dôchodku.

Článok 8

(1) Dieťa, ktoré dosiahlo ustanovený vek nie nižší ako 14 rokov, má nárok na dôchodok v prípade smrti ktoréhokoľvek z rodičov.

(2) Ak však ide o sirotu po poistenke alebo po dôchodkyni, právo na dôchodok môže byť podmienené buď tým, že matka prispievala k vydržiavaniu tohto dieťaťa, alebo tým, že zomrela ako vdova.

(3) Vnútroštátne zákonodarstvo ustanoví prípady, v ktorých iné dieťa ako manželské bude mať nárok na dôchodok.

Článok 9

(1) Výška dôchodku sa určí buď v závislosti od času stráveného v poistení, alebo nezávisle od neho buď pevnou sumou alebo percentom príjmu, na ktorý sa prihliada na účely poistenia, alebo premennou sumou podľa sumy zaplatených príspevkov.

(2) Ak nie je zaručená minimálna výška, musí dôchodok, ktorý je premenný podľa času stráveného v poistení a ktorého priznanie je podmienené dovŕšením čakacej doby, zahŕňať pevnú sumu alebo pevný diel nezávislý od času stráveného v poistení, ak priznanie dôchodku nie je podmienené dovŕšením čakacej doby, môže sa ustanoviť zaručená minimálna výška dôchodku.

(3) Ak sú príspevky odstupňované podľa príjmu, prihliadne sa na príjem, na ktorý sa prihliadalo z tohto dôvodu pri výpočte poskytovaného dôchodku, či už je dôchodok premenný podľa času stráveného v poistení, či nie.

Článok 10

Aby sa zabránilo invalidite alebo aby sa invalidita oddialila, znížila alebo skončila, poisťovacie ústavy budú za podmienok, ktoré ustanoví vnútroštátne zákonodarstvo, oprávnené poskytovať vecné dávky osobám, ktoré pre invaliditu poberajú dôchodok alebo by ho mohli požadovať.

Článok 11

(1) Právo na dávky môže prepadnúť alebo sa úplne alebo čiastočne pozastaviť:

a) ak bola smrť zapríčinená trestným činom alebo úmyselným porušením zákona poistencom alebo ktoroukoľvek osobou, ktorá by mohla mať právo na dôchodok pozostalých,

b) ak sa poistenec alebo ktorákoľvek osoba, ktorá by mohla mať právo na dôchodok pozostalých, dopustila podvodu voči poisťovaciemu ústavu.

(2) Dôchodok sa môže úplne alebo čiastočne pozastaviť, ak zúčastnená osoba:

a) je celkom vydržiavaná na verejné náklady alebo ústavom sociálneho poistenia,

b) odmieta bez platného dôvodu zachovávať lekárske príkazy a pokyny týkajúce sa správania invalidov alebo sa úmyselne a bez oprávnenia vymyká kontrole poisťovacieho ústavu,

c) poberá iné periodické dávky v hotovosti poskytované na základe zákonov o povinnom sociálnom poistení, o dôchodkoch alebo o odškodňovaní pracovných úrazov alebo chorôb z povolania,

d) dostala ako vdova dôchodok bez akejkoľvek podmienky veku alebo invalidity a žije ako žena s mužom,

e) dostala dôchodok na základe osobitného poistenia pre pracovníkov, ktorí nepracujú ručne, a má príjem presahujúci ustanovenú výšku.

Článok 12

(1) Poistenci a ich zamestnávatelia budú prispievať k vytváraniu zdrojov poistenia.

(2) Vnútroštátne zákonodarstvo môže z príspevkovej povinnosti vyňať:

a) učňov a mladých pracovníkov, ktorí nedovŕšili ustanovený vek,

b) pracovníkov, ktorí nepoberajú odmenu v hotovosti alebo ktorí poberajú veľmi nízku mzdu,

c) pracovníkov v službe zamestnávateľa, ktorý platí príspevky úhrnnou sumou nezávisle od počtu zamestnávaných pracovníkov.

(3) Príspevky zamestnávateľov sa nemusia vyžadovať v právnych úpravách národného poistenia, ktoré sa neobmedzujú na zamestnancov.

(4) Verejné úrady budú prispievať k vytváraniu zdrojov alebo na dávky poistenia vzťahujúce sa na zamestnancov vôbec alebo na ručne pracujúcich robotníkov.

(5) Vnútroštátne zákonodarstvá, ktoré v čase prijatia tohto Dohovoru neustanovujú príspevky poistencov, môžu aj naďalej vynímať poistencov z príspevkovej povinnosti.

Článok 13

(1) Poistenie budú spravovať buď ústavy, ktoré budú zriadené verejnými úradmi a nebudú sledovať žiadny zárobkový cieľ, alebo štátne poisťovacie fondy.

(2) Vnútroštátne zákonodarstvo však môže tiež zveriť správu poistenia ústavom zriadeným z podnetu zúčastnených osôb alebo ich združení a riadne schváleným verejnými úradmi.

(3) Majetok poisťovacích ústavov a štátnych poisťovacích fondov sa bude spravovať oddelene od verejných prostriedkov.

(4) Zástupcovia poistencov sa zúčastnia na riadení poisťovacích ústavov za podmienok ustanovených vnútroštátnym zákonodarstvom, ktoré bude môcť tiež rozhodnúť o účasti zástupcov zamestnávateľov a verejných úradov.

(5) Samosprávne poisťovacie ústavy budú podliehať finančnej a správnej kontrole verejných úradov.

Článok 14

(1) Pri spore týkajúcom sa dávok sa pozostalým zomretého poistenca alebo dôchodcu prizná právo na opravný prostriedok.

(2) Tieto spory budú spadať do príslušnosti osobitných súdov, ktoré obsadia sudcovia, ktorí – či sú už sudcami z povolania alebo nie – budú dokonale poznať účel poistenia alebo ktorí budú zasadať za súčinnosti prísediacich vybraných z poistencov a zo zamestnávateľov.

(3) Pri spore týkajúcom sa poistnej povinnosti alebo výšky príspevkov sa prizná právo na opravný prostriedok zamestnancovi a v sústavách ustanovujúcich zamestnávateľské príspevky aj jeho zamestnávateľovi.

Článok 15

(1) Cudzozemskí zamestnanci budú podrobení poisteniu a plateniu príspevkov za rovnakých podmienok ako vlastní príslušníci.

(2) Pozostalí cudzozemských poistencov alebo dôchodcov budú mať za rovnakých podmienok ako vlastní príslušníci nárok na dávky vyplývajúce z príspevkov pripísaných k dobru týmto poistencom.

(3) Pozostalí cudzozemských poistencov alebo dôchodcov, pokiaľ sú príslušníkmi ktoréhokoľvek členského štátu, ktorý je viazaný týmto Dohovorom a ktorého zákonodarstvo preto ustanovuje podľa článku 12 finančnú účasť štátu na vytváraní zdrojov alebo na poistných dávkach, budú mať okrem toho nárok na prídavky alebo zvýšenia alebo na čiastočné dôchodky, ktoré sa majú platiť z verejných fondov.

(4) Vnútroštátne zákonodarstvo však môže obmedziť na vlastných príslušníkov právo na prídavky alebo zvýšenia alebo čiastočné dôchodky, ktoré sa platia z verejných fondov a priznávajú výhradne pozostalým poistencov, ktorí prekročili určitý vek v deň, keď zákonodarstvo o povinnom poistení nadobudlo účinnosť.

(5) Obmedzenia, pokiaľ sú ustanovené v prípade trvalého bydliska v cudzine, budú sa na dôchodcov, pokiaľ sú príslušníkmi ktoréhokoľvek členského štátu viazaného týmto Dohovorom a bývajú na území ktoréhokoľvek členského štátu viazaného spomenutým Dohovorom, vzťahovať iba v miere, v ktorej sa uplatňujú voči vlastným príslušníkom štátu, v ktorom sa dôchodok získal. Bude však možné nevyplácať prídavky alebo zvýšenia alebo čiastočné dôchodky, ktoré sa vyplácajú z verejných fondov.

Článok 16

(1) Poistenie zamestnancov sa bude riadiť zákonom platným podľa miesta ich pracoviska.

(2) Dohodou medzi zúčastnenými členskými štátmi bude možné v záujme neprerušeného trvania poistenia urobiť výnimky z tohto pravidla.

Článok 17

Každý členský štát môže podrobiť osobitnému poriadku pohraničných pracovníkov, ktorí majú pracovisko na jeho území a miesto trvalého bydliska v cudzine.

Článok 18

V krajinách, ktoré v čase, keď tento Dohovor po prvý raz nadobudne účinnosť, nemajú zákonodarstvo o povinnom poistení pre prípad smrti, sa akákoľvek sústava nie príspevkových dôchodkov existujúca v tom čase bude považovať za vyhovujúcu tomuto Dohovoru, ak zabezpečuje individuálne právo na dôchodok za podmienok ustanovených v ďalej uvedených článkoch 19 až 25.

Článok 19

(1) Právo na dôchodok sa prizná:

a) každej vdove znova nevydatej, ktorá vydržiava aspoň dve deti,

b) každej sirote, ktorá stratila otca i matku.

(2) Vnútroštátne zákonodarstvo ustanoví:

a) podmienky, za ktorých sa iné dieťa ako manželské považuje za dieťa vdovy pre jej nárok na dôchodok,

b) vek, do ktorého sa dieťa považuje za závislé od vdovy alebo má právo na sirotský dôchodok; tento vek nemôže byť nižší ako 14 rokov.

Článok 20

(1) Právo na vdovský dôchodok môže byť podmienené trvalým bydliskom na území členského štátu, a to bydliskom:

a) zomretého manžela v období bezprostredne predchádzajúcom smrti a

b) vdovy v období bezprostredne predchádzajúcom žiadosti o dôchodok.

(2) Právo na sirotský dôchodok môže byť podmienené trvalým bydliskom toho z rodičov, ktorý zomrel posledný, na území členského štátu v období bezprostredne predchádzajúcom smrti.

(3) Čas trvalého pobytu na území členského štátu požadovaný u vdovy alebo u toho z rodičov, ktorý zomrel, určí vnútroštátne zákonodarstvo, ale nebude presahovať päť rokov.

Článok 21

(1) Právo na vdovský dôchodok alebo na sirotský dôchodok má každý žiadateľ, ktorého ročné príjmy včítane ročných príjmov vydržiavaných detí alebo sirôt nepresahujú medzu, ktorú určí vnútroštátne zákonodarstvo s náležitým zreteľom na minimálne životné náklady.

(2) Pre ocenenie príjmov sa budú považovať za vyňaté tie príjmy, ktoré nepresahujú sumu ustanovenú vnútroštátnym zákonodarstvom.

Článok 22

Výška dôchodku bude ustanovená sumou, ktorá spolu s inými príjmami prevyšujúcimi sumu vyňatú pre uvedené ocenenie dostačuje aspoň na krytie základných potrieb dôchodcu.

Článok 23

(1) Pri spore týkajúcom sa priznania dôchodku alebo určenia jeho výšky sa každému žiadateľovi prizná právo na opravný prostriedok.

(2) Opravný prostriedok bude spadať do pôsobnosti iného orgánu ako toho, ktorý rozhodol v prvom stupni.

Článok 24

(1) Cudzozemské vdovy a siroty, ktoré sú príslušníkmi ktoréhokoľvek členského štátu viazaného týmto Dohovorom, majú právo na dôchodok za rovnakých podmienok ako vlastní príslušníci.

(2) Vnútroštátne zákonodarstvo však môže podmieniť priznanie dôchodku cudzincovi dovŕšením času trvalého pobytu na území členského štátu presahujúceho najviac o päť rokov čas pobytu ustanovený v článku 20.

Článok 25

(1) Právo na dôchodok môže prepadnúť alebo sa úplne alebo čiastočne pozastaviť, ak vdova alebo osoba, ktorá prevzala starostlivosť o sirotu, získala alebo sa pokúsila získať dôchodok podvodom.

(2) Dôchodok sa môže úplne alebo čiastočne zastaviť na čas, po ktorý je zúčastnená osoba úplne vydržiavaná z verejných prostriedkov.

Článok 26

Tento Dohovor sa bez ujmy na ustanovení článku 15 ods. 5 nevzťahuje na zachovanie práva na dôchodok v prípade bydliska v cudzine.

Článok 27

Formálne ratifikácie tohto Dohovoru budú za podmienok ustanovených v ústave Medzinárodnej organizácie práce oznámené generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce a ním zapísané.

Článok 28

(1) Tento Dohovor zaväzuje iba členské štáty Medzinárodnej organizácie práce, ktorých ratifikáciu zapísal generálny riaditeľ.

(2) Nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov po tom, čo generálny riaditeľ zapíše ratifikácie dvoch členských štátov.

(3) Pre každý ďalší členský štát tento Dohovor nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov odo dňa, keď sa zapísala jeho ratifikácia.

Článok 29

Len čo budú v Medzinárodnom úrade práce zapísané ratifikácie dvoch členských štátov Medzinárodnej organizácie práce, oznámi to generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce všetkým členským štátom Medzinárodnej organizácie práce. Rovnako im oznámi zápis všetkých ratifikácií, ktoré mu členovia organizácie oznámia.

Článok 30

(1) Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor, môže ho vypovedať po uplynutí desiatich rokov odo dňa, keď tento Dohovor po prvý raz nadobudol účinnosť, písomným oznámením generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce, ktorý ho zapíše. Výpoveď nadobudne účinnosť jeden rok po dni, keď bola zapísaná.

(2) Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor a ktorý nepoužije právo ho vypovedať podľa tohto článku v priebehu roka nasledujúceho po uplynutí obdobia desiatich rokov, ako sa uvádza v predchádzajúcom odseku, bude viazaný Dohovorom na ďalšie desaťročné obdobie a potom ho bude môcť vypovedať vždy po uplynutí desaťročného obdobia za podmienok uvedených v tomto článku.

Článok 31

Vždy, keď to bude považovať za nevyhnutné, Správna rada Medzinárodného úradu práce predloží generálnej konferencii správu o vykonávaní tohto Dohovoru a preskúma, či treba dať na program rokovania generálnej konferencie otázku jeho úplnej alebo čiastočnej revízie.

Článok 32

(1) Ak generálna konferencia prijme nový dohovor revidujúci úplne alebo čiastočne tento Dohovor a ak nový dohovor neustanoví inak:

a) ratifikácia nového revidujúceho dohovoru členským štátom spôsobí ipso iure okamžitú výpoveď tohto Dohovoru bez ohľadu na ustanovenia článku 30, a to s výnimkou, že nový revidujúci dohovor nadobudne účinnosť,

b) od doby, keď nový revidujúci dohovor nadobudne účinnosť, tento Dohovor prestane byť členským štátom otvorený na ratifikáciu.

(2) Tento Dohovor však zostane v platnosti čo do formy a obsahu pre tie členské štáty, ktoré ho ratifikovali a ktoré neratifikovali revidujúci dohovor.

Článok 33

Francúzske a anglické znenia tohto Dohovoru majú rovnakú platnosť.

*) Tu sa uverejňujú slovenské preklady.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.